

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoCsp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200586
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3818200586.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: W. M. F., s.r.o., H.. P. X, V., IČO: XX XXX XXX, zast. Z. M., s.r.o., H.. P. č. X, V., IČO: XX XXX XXX, žalovaný U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.. P. č. X/XX, B., zast. L. & P., s.r.o., H.. K. XX, V., IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 5.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20. januára 2020, č.k. 7Csp/9/2018-287, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obch. zákonníka, § 1 ods. 1, 2, 3 písm. b/, c/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu 14.10.2013, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 565, § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, § 273 ods. 1 Obch. zákonníka, § 39 Obč. zákonníka, § 92 ods. 8 Zákona o bankách, § 525 ods. 2, § 53 ods. 4 písm. b/, ods. 5, § 489 Obč. zákonníka a § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že dňa 14.10.2013 medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným spolu s D. V., nar. XX.XX.XXXX, ako dlžníkmi bola uzavretá Zmluva o hypotekárnom úvere a Zmluva o splátkovom úvere. Obsahom zmluvy (okrem poskytnutia splátkového úveru) bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkom hypotekárny úver č. XXXXXXXXXXXX vo výške 17.500,- eur na účely kúpy bytu, a záväzok žalovaného a D. V., nar. XX.XX.XXXX úver splatiť pravidelnými mesačnými splátkami po 73,11 eur, vždy k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.11.2013 a s konečnou splatnosťou dňa 20.10.2043. Veriteľ si svoju pohľadávku zabezpečil záložným právom k nehnuteľnosti vo vlastníctve záložcov na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 14.10.2013. Zmluva o hypotekárnom úvere a Zmluva o splátkovom úvere zo dňa 14.10.2013 je spotrebiteľskou zmluvou, pretože ju uzavrel dodávateľ so spotrebiteľom. Na zmluvu je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.10.2013 vyplýva, že účelom úveru bolo nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorý úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, a ktorého lehota splatnosti bola viac ako desať rokov (konečná splatnosť úveru bola zmluvnými stranami dohodnutá na: 20.10.2043). Preto v zmysle § 1 ods. 3, písm. b/ a písm. c/ zák. č. 129/2010 Z.z., v znení účinnom ku dňu 14.10.2013, hypotekárny úver č. XXXXXXXXXXXX, nie je spotrebiteľským úverom. Ide však o spotrebiteľskú zmluvu. Ku dňu 25.05.2015 F. F., a.s., ul. Z. č. XX, V., IČO: XX XXX XXX, vyhlásila mimoriadnu splatnosť hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX. V Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.05.2015 je uvedené, že nastal prípad

porušenia v zmysle bodu 8.1. písm. d/ Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a Splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. účinných od 01.01.2015. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter predmetnej zmluvy (o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX) zo dňa 14.10.2013 a aplikujúc ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa), vo vzťahu ku žalovanému na základe dôvodu, ktorý uviedol právny predchodca žalobcu v listine: Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 26.05.2015, nedošlo k platnému predčasnému zosplateniu úveru. Pre úplnosť súd prvej inštancie poukázal i na to, že čl. 8., bod 8.1. písm. d/ uvedených Produktových podmienok, obsahuje niekoľko prípadov porušenia. Ak by aj Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 26.05.2015 nebolo v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v rozpore však je), k platnému zosplateniu úveru nemohlo dôjsť, z dôvodu neuvedenia konkrétneho prípadu porušenia. Nestačí, že právny predchodcovi žalobcu bolo jasné, pre ktorý prípad porušenia vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ak to nie je poznateľné z textu tohto právneho úkonu. V čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti boli proti žalovanému vedené i exekučné konania, čo tiež mohol byť prípad porušenia. Žalovaný počas výsluchu na pojednávaní dňa 20.12.2019 pritom uviedol, že z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 26.05.2015, nebol pre neho poznateľný dôvod, pre ktorý F. F., a.s., ul. Z. XX, V., IČO: XX XXX XXX., hypotekárny úver č. XXXXXXXXXXXX, zosplatnila. I keď dňa 19.09.2014 uvedený veriteľ oznámil žalovanému, že začína výkon mandátnej činnosti a dňa 25.05.2015, že finančné prostriedky z výťažku z dražby nehnuteľností neprevýšili, len na základe týchto podaní nie je možné vyvodiť, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 25.05.2015 došlo z dôvodu, že veriteľ sa hodnoverným spôsobom dozvedel, že bol podaný návrh na začatie dobrovoľnej dražby, a to i preto, že pokiaľ ide o podanie zo dňa 25.05.2015, dražba už bola skončená. Uvedený záver nie je možné vyvodiť ani z listinných dôkazov, ktoré predložil žalovaný spolu s odporom. Dňa 02.02.2015 bytový správca oznámil žalovanému, že začína realizáciu zákonného záložného práva, dňa 20.02.2015 spoločnosť C., a.s., ul. O. č. XX, X. M. mu oznámila, že spis X/XX jej bol postúpený v dôsledku uplynutia 15 dňovej zákonnej lehoty na zaplatenie, a dňa 07.05.2015 mu oznámila, že finančné prostriedky z výťažku dražby nehnuteľností neprevýšili. Tieto podania nie sú ale podaniami pôvodného veriteľa. Pokiaľ žalobca v priebehu konania uviedol, že jeho právny predchodca hypotekárny úver č. XXXXXXXXXXXX zosplatnil, tak z dôvodu uvedeného: a/ v čl. 8., bod 8.1. písm. d/ Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a Splátkové úvery F. F., a.s., zverejnené dňa 31.10.2014, účinné od 01.01.2015, ako aj b/ z dôvodu omeškania dlžníka so splácaním pohľadávky, súd prvej inštancie uviedol, že interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobeného prejavu vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili zmluvné strany po vzájomnej dohode bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednanja. Konštatoval, že z obsahu Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 26.05.2015 nevyplýva, že by pôvodný veriteľ v ňom prejavil vôľu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre prípad porušenia: omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace (čl. 8, bod 8.1. písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a Splátkové úvery F. F., a.s., zverejnené dňa 31.10.2014, účinné od 01.01.2015). Interpretácia obsahu právneho úkonu zo dňa 26.05.2015, pritom nemôže byť považovaná za nahradenie, resp. doplnenie tohto urobeného prejavu vôle. Z dôvodu úplnosti súd prvej inštancie poukázal na to, že ak by aj v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 26.05.2015 bol uvedený prípad porušenia podľa čl. 8, bod 8.1. písm. a/ uvedených Produktových podmienok, tak žalobca ani v konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca si splnil notifikačnú povinnosť podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (povinnosť dodávateľa upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky). S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, konečná splatnosť úveru mala nastať dňa 20.10.2013. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že vecná legitímácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Strana, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je žalobcom), má aktívnu vecnú legitímáciu. Strana, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitímáciu. Podľa § 1 zák. č. 483/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu 22.04.2016, tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému. Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite, dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke

zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka, banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzkov, a preto sa pre platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachováva všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat' voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavia v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i s právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu, napriek písomnej výzve banky, v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu, pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Prvá veta ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vlastne hovorí, že pokiaľ banka písomne vyzve klienta (dlžníka) na úhradu omeškaného peňažného záväzku a klient je napriek tomu v omeškaní so splnením tohto peňažného dlhu (t.j. na ktorého úhradu bol zo strany banky písomne vyzvaný) po dobu viac ako 90 dní, potom môže banka túto časť omeškaného, nesplácaného peňažného záväzku klienta písomne postúpiť inému subjektu, t. j. i nebankovému bez toho, aby na to potrebovala jeho (dlžníka) súhlas. Podľa znenia druhej vety ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, banka nemôže postúpiť omeškaný peňažný záväzok klienta (dlžníka) inému subjektu bez súhlasu klienta, pokiaľ klient svoj peňažný záväzok, s ktorým bol v omeškaní a na úhradu ktorého bol vyzvaný, uhradil skôr než sa naplnil aj druhý predpoklad pre platné postúpenie tohto peňažného záväzku, ktorým predpokladom je uplynutie lehoty 90 dní. Inak povedané, pokiaľ je klient (dlžník) zo strany banky vyzvaný na úhradu omeškaného peňažného záväzku, stále môže tento svoj záväzok banke splniť, pokiaľ nebude splnený aj druhý predpoklad na platné postúpenie pohľadávky, ktorým je vyššie uvedená doba omeškania. Súd poukazuje na to, že doba omeškania po dobu 90 dní je naviazaná na výzvu, keďže v zákone sa priamo uvádza: „ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní“, čo znamená, že klient musí byť i vyzvaný a napriek tomu, že na základe tejto výzvy vie o svojom peňažnom záväzku, s jeho úhradou je v omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 dní. Podľa tretej vety ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, banka môže postúpiť peňažný záväzok svojho klienta (dlžníka) na iný subjekt (i nebankový) aj vtedy, keď dlžník (klient) síce uhradil banke ešte pred postúpením pohľadávky omeškaný záväzok, na úhradu ktorého bol vyzvaný, avšak súčet všetkých omeškaní klienta (t. j. omeškaní po tom, čo bol klient vyzvaný) so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné vykladať v logickej nadväznosti jednotlivých viet v tomto ustanovení. Splnenie podmienok ohľadom zaslania výzvy a preukázania dĺžky omeškania je vždy nevyhnutné pre to, aby bolo možné úkon postúpenia pohľadávky hodnotiť ako úkon platný. Tretia veta, t. j. veta za bodkočiarkou v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách výnimku z povinnosti banky splniť podmienky v zmysle prvej vety tohto ustanovenia nezakladá.

Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 19Co 314/2017, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 147/2017, č. k. 7Cdo 26/2017. Konštatoval, že podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. sú zákonnými špeciálnymi podmienkami, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu ku Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (§ 92 ods. 8 veta tretia zák. č. 483/2001 Z.z.), aby nedošlo k jeho porušeniu. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možností prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, práve naopak, sa prekrývajú. Poukázal na ust. § 525 ods. 2 Obč. zákonníka, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. Mal za to, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom č. 483/2001 Z.z., kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené (zakázané). Išlo by teda o neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno tento stav konvalidovať včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie. Poukázal na to, že v odôvodnení rozhodnutia, Oznámenie F. F., a.s., ul. Z. č. XX, V., IČO: XX XXX XXX, o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.05.2015, je neplatným právnym úkonom, ktorý nevyvolal žiadne právne účinky. Uviedol, že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.05.2015, obsahovalo výzvu na zaplatenie celej pohľadávky (18.905,58 eur), zosplatennej ku dňu 25.05.2015. Keďže Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.05.2015, nevyvolalo žiadne právne účinky, potom je bez právneho účinku aj výzva obsiahnutá v tomto oznámení, ktorou pôvodný veriteľ vyzýval žalovaného na zaplatenie celej zosplatennej pohľadávky, a teda táto nie je výzvou podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 6Co 490/2016). Z Oznámenia zo dňa 26.05.2015 pritom nevyplýva, ktorá suma zo sumy 18.905,58 eur je pohľadávkou, s úhradou ktorej by pred dátumom 25.05.2015 bol žalovaný v omeškaní. Keďže Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 26.05.2015 nie je kvalifikovanou výzvou podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., nemohla uplynúť ani lehota 90 kalendárnych dní medzi výzvou a uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci zohľadnil ustanovenie špeciálnej právnej úpravy a dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne legitimovaným subjektom v konaní. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne v obdobnej veci sp. zn. 4Co 854/2015 zo dňa 12.05.2016, sp. zn. 5Co 460/2015, sp. zn. 17Co 1308/2015, sp. zn. 5Co 313/2017, 5Co 429/2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co 898/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co 175/2015, sp. zn. 23Co 94/2015, sp. zn. 20Co 47/2016, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co 79/2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co 103/2016, sp. zn. 6Co 259/2016, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 204/2016, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co 254/2016. Osobitné ustanovenia sprísňujúce postúpenie bankovej pohľadávky boli postupne zákonodarcom doplňované (porovnaj zmeny vykonané od 01.01.2017 zák. č. 299/2016 Z.z.). Ďalšie sprísnenie sa týka zákazu cesie bankovej pohľadávky na niektoré subjekty (§ 17 zák. č. 129/2010 Z.z.). Je zjavné, že povaha § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. bráni odklonu od jeho znenia v neprospech spotrebiteľa. Porušenie § 92 ods. 8 indikuje celkom zjavne rozpor so zákonom, a tým aj neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Len platná zmluva o postúpení pohľadávok totiž môže mať za následok zmenu v osobe veriteľa, keď postupník nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu k jej uplatneniu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 32Odo 293/2002, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 332/2016). Nakoľko súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu, preto už dôvodnosť uplatnenej námietky premlčania, a ani neprijateľnosť ďalších zmluvných podmienok neposudzoval. Z dôvodu úplnosti súd prvej inštancie poukázal na to, že v priebehu konania dňa 13.11.2018 zaslal žalobcovi výzvu (č. I. 152), ktorou ho vyzýval (postup podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku), aby predložil výpočet žalovanej sumy uplatňovanej vo výške 5.000,- eur (teda i to, za ktoré časové obdobie je uplatňovaná). Žalobca výpočet nepredložil. Ak by aj v konaní preukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., v konaní by nebol úspešný. Zo žaloby, tak ako ju podal, z jeho doplňujúcich písomných podaní a z listín, ktoré pripojil, nie je možné zistiť a posúdiť oprávnenosť nároku žalobcu, ako dospel (výpočet) k žalovanej sume, z ktorého je časového obdobia. Nestačí len tvrdiť, že žalovaný dlžnú sumu dlhuje. K preukázaniu tvrdenia nepostačuje platobná história, resp. prehľad transakcií. Jedná sa o listinu nedatovanú, nepodpísanú, nemožno zistiť odkiaľ, ako a kým bola táto listina generovaná. Žalobca je

prítom zastúpený advokátom, t. j. má kvalifikovanú právnu pomoc. Žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% (§ 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP).

2. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel, resp. tento zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvej inštancie vytykal nesprávne skutkové a právne závery. Zastával názor, že ak žalovaný bol na uplatnenie práva podľa § 565 Obč. zákonníka upozornený v podaní zo dňa 25.05.2015 (t.j. v podaní, ktorým postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru), tak v zmysle odbornej literatúry je takéto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v plnom súlade s ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, ak je spotrebiteľ v tomto podaní upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní do doby, do ktorej má pohľadávku zaplatiť. Zastával názor, že postačuje, aby veriteľ poskytol dlžníkovi lehotu 15 dní od upozornenia na uplatnenie si svojho práva na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Vzhľadom na to v danom prípade došlo k naplneniu podmienok podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, keďže 15-dňová lehota na úhradu bola dlžníkovi poskytnutá v písomnom podaní zo dňa 25.05.2015. V posudzovanom prípade postupca využil svoje oprávnenie zosplatiť pohľadávku a podaním zo dňa 25.05.2015 upozornil žalovaného, že ti toto právo uplatňuje. Zároveň žalovaného týmto podaním vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky. Žalobca mal za to, že došlo k naplneniu podstaty ustanovenia § 53 ods. 9 Obč. zákonníka aj s ohľadom na to, že pred uplynutím lehoty 15 dní od zosplatenia by si žalobca ani nemohol svoj nárok súdne uplatniť, keďže takto podaná žaloba by bola zamietnutá ako predčasne podaná. Na základe uvedeného považoval žalobca za nesporné, že postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru plne v súlade s ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka.

3. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jeho názoru bez akýchkoľvek pochyb preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Poukázal na to, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi najneskôr od mesiaca august 2014, kedy prestal plniť dojednané splátky úveru riadne a včas, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 22.04.2016) a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to výzvou zo dňa 26.05.2015 označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ku ktorej žalobca pripojil doručku, preukazujúcu doručenie tejto výzvy žalovanému. Mal za to, že splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB žalobca v konaní preukázal prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej bol žalovaný ku dňu postúpenia, t.j. ku dňu 22.04.2016 v omeškaní so splnením peňažného záväzku po dobu 731 dní, platobnou históriou úveru, oznámením o zosplatení zo dňa 26.05.2015.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Pokiaľ žalobca vo svojom odvolaní uvádza, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo v súlade s ust. § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, pričom sa odvoláva na podanie označené ako „Oznámenie o zosplatení zo dňa 26.05.2015“, žalovaný uviedol, že z predloženého vyplýva, že banka vopred neupozornila žalovaného v lehote určenej zákonom na uplatnenie tohto svojho práva vyhlásenia splatnosti pred tým, ako úver zosplatala. Z toho dôvodu k zosplateniu úveru došlo v rozpore s uvedenými ustanoveniami. V danom prípade ako keby bol postúpený tzv. živý úver, ktorý banka na nebankový subjekt v žiadnom prípade postúpiť nemôže a mohla postúpiť iba nesplatenú časť úveru. Žalovaný zastával názor, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a počas celého konania nepreukázal, že jeho právny predchodca dodržal zákonné ustanovenia Zákona o bankách. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou na nebankovú spoločnosť v zmysle § 92 ods. 8 ZoB je nutné, aby banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie záväzku (doručenie výzvy dlžníkovi musí byť preukázané), ten zostal aj naďalej v omeškaní so splnením záväzku, a to po dobu viac ako 90 dní. Ďalšou podmienkou je, aby postúpený úver bol riadne a platne zosplatený. Vzhľadom k týmto podmienkam bol žalovaný toho názoru, že žalobca riadne nepreukázal žiadnu z týchto zákonných podmienok a riadne nevyvrátil žiadne z námietok žalovaného uvádzaných či už v ústnych prednesoch, alebo písomných vyjadreniach, a to počas celého konania. Pokiaľ žalobca predložil listinu označenú ako „Oznámenie o zosplatení zo dňa 26.05.2015“, ktorú najprv označuje ako dôkaz o zosplatení úveru a vzápätí tvrdí, že túto listinu možno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB, žalovaný uviedol, že žalobca nerozumie samotnému ustanoveniu § 92 ZoB a nesprávne si jeho znenie vykladá, resp. vykladá si ho rôzne, a to tak, ako mu to v danej chvíli vyhovuje. Žalovaný trval na tom, že „Oznámenie o zosplatení zo dňa 26.05.2015“ nemožno stotožňovať s Výzvou

v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže každý z týchto úkonov má inú povahu a účel a nemožno ich v žiadnom prípade stotožňovať, či tvrdiť, že jeden môže nahradiť druhý. Žalovaný mal za to, že v konaní nebolo preukázané, že došlo k odoslaniu výzvy banky žalovanému a teda neboli dodržané kogentné ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, čo má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky.

5. Žalobca v následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že naďalej trvá na podanom odvolaní a navrhol, aby mu odvolací súd vyhovel.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. Právna úprava umožňuje rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnúť odvolaním len z taxatívne stanovených dôvodov. Náležitosti odvolania vymedzuje ust. § 363 CSP. Medzi tieto náležitosti odvolania patrí povinnosť uviesť, z akých dôvodov považuje odvolateľ napádané rozhodnutie za nesprávne s tým, že taxatívne dôvody odvolania vymedzuje ust. § 365 ods. 1 CSP. V závislosti od toho, aké nedostatky odvolateľ súdu prvej inštancie vytýka, možno odvolaním napadnúť vady konania a vady rozhodnutia (skutkové alebo právne). Z obsahu podaného odvolania je možné vyvodiť, že súdu prvej inštancie vytýkal nesprávne skutkové a právne závery (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

8. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

9. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

10. Odvolací súd považuje vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu za neopodstatnené. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správny skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje. Na správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

11. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ - žalobca prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto v odpovedi na vznesené námietky odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na doplnenie správnosti uvádza:

12. Okresný súd žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

13. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

14. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

15. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovoľené, ale len za určených podmienok.

16. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinnom v čase cesie (postúpenia) pohľadávky.

17. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

18. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

19. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525, alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovoľená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

20. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

21. Je bez významu, že podmienky platnosti postúpenia pohľadávky sú uvedené v zákonom predpise, ktorý je predpisom verejného práva. Zmluva o postúpení je súkromnoprávnou zmluvou, ktorú upravuje Občiansky zákonník. Táto charakteristika zmluvy nevylučuje možnosť upraviť osobitné podmienky jej platnosti pre špecifický okruh pohľadávok (bankové pohľadávky) v osobitnom zákone v zásade verejnoprávnej povahy (zákon o bankách). Pre aplikáciu ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce zistenie, že právny úkon je v rozpore so zákonom. Ust. § 39 Občianskeho zákonníka nerozlišuje, o akú triedu právnej normy ide (normu verejného alebo súkromného práva).

22. Písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi alebo ručiteľovi; klientom v zmysle § 5 písm. h/ zákona o bankách je osoba, s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod, ktorým je vznik, zmena alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou a klientom), je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca v konaní pred okresným súdom ani v odvolacom konaní nepreukázal zaslanie či doručenie takejto výzvy banky klientovi, žalovanému. Preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č 483/2001 Z. z.

23. Písomné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky a ani samotné vyhlásenie predčasnej splatnosti nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza. K tomu je potrebné dodať, že dôvodom, pre ktorý je možné skúmať platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky

napriek inak dostatočnému oznámeniu o postúpení pohľadávky zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod č. R 119/2003, je spotrebiteľská povaha sporu.

24. Žalobca v danom prípade tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, má riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia, že predpokladom na preukázanie jeho aktívnej vecnej legitímácie.

25. Zároveň odvolací súd považuje za potrebné poukázať na základný princíp, ktorým je ovládané dokazovanie v sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, a to princíp prejednávaci, ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, teda z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti. Ak tak strany nevykonajú, potom postihne tú stranu, ktorá je povinná potrebné tvrdenie vykonať, nepriaznivý procesný následok spočívajúci v tom, že súd rozhodne v jej neprospech. Keďže súd vychádza len zo skutočností tvrdených stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli, bolo na žalobcovi, akým spôsobom svoj nárok formuloval a na akých skutočnostiach jeho dôvodnosť zakladal a tiež bolo vecou jeho racionálneho posúdenia, či ním tvrdené skutočnosti je spôsobilý aj preukázať vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia, mu môže priniesť negatívne dôsledky v spore, teda nespĺnenie si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa nutne musí prejavíť v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre neho ako stranu, ktorá dôkazné bremeno neunesla, k naplneniu čoho aj došlo v posudzovanej veci, keď žalobca neprodukoval také dôkazy, ktoré by boli spôsobilé k záveru o preukázaní ním tvrdených skutočností, od ktorých odvodzoval uplatnený nárok, čo nemohlo mať za následok iné, ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie.

26. Krajský súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy neprešla.

27. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, vyhodnotiac odvolacie námietky žalobcu ako nedôvodné. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by indikovali k odlišnému, v prospech žalobcu vyznievajúcemu rozhodnutiu.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).